



Projektbeskrivelse: CO2-neutralitet i landdistrikterne

Indhold

Projektbeskrivelse: CO2-neutralitet i landdistrikterne	1
Baggrund:	2
Formål:	2
Konkrete handlinger: (udddybes bilag 1)	3
Projektansvarlig:.....	4
Samarbejdspartner:.....	4
Tidsplan:.....	4
Budget:.....	4
Kontaktoplysninger:	4
Bilag 1: Uddybning af handlinger	5
Bilag 2: Uddybende info om TestEnElbil.....	9
Bilag 3: Budget.....	10
Bilag 4: Kontaktoplysninger.....	11
Bilag 5: Kort beskrivelse af ProjectZero	12

Baggrund:

Landdistriktsudvalget har CO2-neutralitet i landdistrikterne som et meget vigtigt punkt. Det er tilmed skrevet ind i kommuneplanen (1). Enkelte lokalsamfund har visioner på energiområdet skrevet ind i deres udviklingsplaner.

Erfaringer fra tidligere Energi-Roadshows, afholdt tre steder i kommunen af Landdistriktsudvalget og ProjectZERO viste, at besøgstallet og interessen var høj. Indholdet var faglig viden omkring f.eks. varmepumper / skrotning af oliefyr. Efterfølgende har kommunen bakket op bl.a. ved en hurtig sagsbehandling.

På det politiske plan er der i byerne fokus på, at tingene bliver nøje planlagt og gennemført af professionelle (energiforsyninger til nye udstykning eksempelvis), men i landdistrikterne bliver en idé rost af politikerne, hvorefter borgerne blot selv må komme i gang med udførelsen heraf.

Samarbejdet mellem Landdistriktsudvalget og ZERObolig er optimalt, idet Landdistriktsudvalget, bl.a. besidder et netværk af velorganiserede lokalsamfund og borgere, og ZERObolig (tiltag under ProjectZero), besidder den faglig viden om energiforanstaltninger.

Peter Mads Clausen, formand ProjectZero udtaler i forordet til ProjectZero's masterplan: "Det er den enkeltes bidrag gennem mindre brug af energi, der baner vejen for flere alternative energikilder som sol, vandkraft, vind og så videre. Derfor er ProjectZero også den helt rigtige måde at gribe sagen an på. Lad os starte med os selv og lokalt – er vi nok, der gør det, så bliver det jo både stort og globalt."

Medlemmer af landdistriktsudvalget udtaler: "Udfordring: at omsætte viden til konkret handling for den enkelte husejer. Der er masse af eksempler på, at håndværkeren bliver tilkaldt, når noget ikke virker, og så vælges en hurtig, individuel løsning, hvorfor det ikke er let at enes om en lokal løsning (barmarksanlæg eller lignende) senere.

Et andet eksempel er, at man ikke må rive bevaringsværdige bygninger ned. For at varme disse huse op, skal kedeltemperaturen helst op på 65 grader, og en varmepumpe har sin bedste økonomi ved en temperatur på 45 grader. Her er uoverensstemmelser, som ikke skaber en optimal løsning. Desuden udtrykker flere borgere frygt for nye afgifter, som eksempelvis skorstensafgift eller lignende."

Formål:

Hovedformålet er at gøre det muligt for de 25 - 30% af kommunens borgere, der bor i landdistrikterne, at deltage i en energiløsning henimod kommunens mål om CO2-neutralitet i 2029 - samtidig med, at det ikke bliver energimæssigt dyrere at bo på landet frem for at bo i byen.

Der er i projektet fokus på opvarmning af privatboligen, beliggende udenfor de større byer i kommunen, men vi vil også at undersøge mulighederne for, i hvilken grad elbiler eller anden CO2-neutral transport kan understøtte en bæredygtig udvikling for familierne på landet.

(1): Kommuneplanen:

http://www.sonderborgkommune.dk/DinKommune/-/media/Planafdelingen/Kommuneplan_Hoering_2010/Forslag%20til%20kommuneplan%202009%20%20%202021/Forslag%20til%20kommuneplan%202009%20%20%202021.ashx

Overordnet skal følgende mål nås:

- Sønderborg´s vision om CO2-neutralitet i 2029 – også på landet
- Vækstfremmende aktiviteter, der skaber arbejdspladser, forbedret privatøkonomi og bedre miljø
- Kloge klimaløsninger og skabelse af partnerskaber, der omsætter ord til handling
- Det skal ikke være dyrere at bo på landet, når vi taler opvarmning og energiløsninger
- Der ydes: Hjælp til selvhjælp
- Synlige, målbare energimæssige fremskridt dokumenteres ved afslutningen af projektet, herunder kørselsmønstre i Elbiler i landdistrikterne

Konkrete handlinger: (uddybes bilag 1)

Niveau 1:

En inspirations- og netværksskabende- tur til Friland for Landsbyforum, Landdistriktsudvalget, udvalgte politikere og nøglepersoner hos ProjectZERO den 26. marts 2011. Overskriften er: **"Hellere en lille handling end en stor holdning"**.

Friland er grundlæggende baseret på bæredygtighed både miljømæssigt og socialt, og her ønsker man at udbrede kendskabet til energibesparende tiltag og bæredygtigt byggeri. Ud over afvikling af en årlig messe i sidste weekend i juni, ønsker beboerne at formidle de positive resultater fra Friland til besøgende. Her tages bl.a. udgangspunkt i "grundreglerne":

- fra gældstynget villa til gældfrit selvbyggerhus
- fra lønmodtager til iværksætter
- fra bar mark til aktiv landsby

Friland ligger i Feldballe på Djursland, hvor mange familier har bygget huse af natur- og genbrugsmaterialer uden at stifte gæld. Mange har herefter startet egen virksomhed i hjemmet. Her får man mulighed for at få et konkret udgangspunkt til diskussion om bæredygtighed, økologi, informationssamfund, iværksætterkultur, landdistrikternes udvikling, gældsætning, selvrealisering og meget andet. Et budskab, de gerne vil sende ud til en større kreds af interesserede.

Niveau 2: "Hold varmen i dit landhus?", Roadshow III

Vi afholder to stormøder i kommunen, hvor borgere og fagfolk mødes for at blive klogere – bl.a. ved at inddrage ZERObolig´s fagviden samt de lokale håndværkere, der gennemfører energikurser i denne tid. Møderne skal være startskuddet til konkrete handlinger på husstands- eller landsbyniveau.

Niveau 3:

På møderne vil vi nedsætte erfa-grupper, der tilbydes tre efterfølgende møder, hvor man sparrer med hinanden og tilknyttede fagfolk. Her er det vigtig, at der tages udgangspunkt i egen situation, for at finde optimale løsninger for den enkelte. Vi forventer, at erfarings-udveksling mellem husejer og håndværker / energivejleder, giver anledning til direkte handlinger. En facilitator understøtter processen og opsamler resultaterne.

Niveau 4:

Samtidig byder vi ind med afprøvning af elbiler i Sønderborg Kommune. Overskriften er ”**Elbilen som fremtidens CO2-neutrale og (billige) transportmiddel for landsbyborgerne til arbejds-, børne- og shoppingkørsel**”. Landdistriktsudvalget arbejder for deltagelse i ”TestEnElbil” projektet. (læs bilag 2)

Formålet med TestEnElbil er bl.a. at indsamle viden og erfaringer i relation til kørsel, brugsmønstre og miljøet i Sønderborg Kommune samt 5 andre kommuner. Man ønsker at indsamle viden og erfaring i relation til elbilens betydning for energinettet. Herudover skal prøvekjørselen skabe et ”real-life”-billede, der kan være med til at ”knække elbilkoden”.

Ved at inddrage TestEnElbil i dette projekt, ønsker vi at se, om elbilen har politisk og samfundsmæssig opbakning, og om den reelt har en plads i den danske miljødebat – især i lokalsamfundene i Sønderborg Kommune, bl.a. som alternativ til bil nr. 1.

Niveau 5:

Endelig ønsker vi at slutte af med et politisk panelmøde i 2012, hvor vi kan fremvise resultaterne af indsatserne og få politisk fokus på rammevilkårene. Har vi samme vilkår og muligheder uanset geografi? Hvordan sikrer vi, at alle får optimale løsninger, der på længere sigt løser et globalt og alvorligt problem?

Projektansvarlig:

- ZERObolig

Samarbejdspartner:

- ZERObolig under ProjectZero, herunder EUC-Syd og Advice A/S
- Landdistriktsudvalget i Sønderborg Kommune
- Landsbyforum

Tidsplan:

Start 26. marts 2011, Slut 31/12 2012

Budget:

Se bilag 3. Total projektsum kr. 155.000

Kontaktoplysninger:

Se bilag 4.

Peter Rathje, ZERObolig
Poul Valdemar Nielsen, Kultur & Fritid
Connie Skovbjerg, Landdistriktskoordinator

Bilag 1: Uddybning af handlinger

1. Aktivitet:	Udflugt til Friland d. 26/3 2011, inspirations- og netværksskabende- udflugt
Målsætning:	Inspiration, anderledes oplevelse, netværksdannelse
Motto:	"Hellere en lille handling end en stor holdning"
Dato:	Lørdag, den 26. marts 2011
Program:	Afgang fra Sønderborg kl. 8.00 Frokost i Friland kl. 11.30 Rundvisning i Selvbyggerlandsbyen Friland Afgang 14.30, på hjemturen kort stop hos en privat udbyder med succes på nedbringelse af energiforbruget (som har tjent penge på det) via f.eks. et barmarksværk . Undervejs i bussen arrangeres erfarings-udveksling (bestilling af en bus med borde)
Målgruppe:	Landdistriktsudvalget, Landsbyforum, Teknik og Miljøudvalget, centrale ZERObolig medarbejdere
Økonomi:	Landdistriktsudvalgets foredragspulje finansierer turen
Budget:	Busleje, forplejning, rundvisning, max. 10.000 kr., planlægning: 5 timer
2. Aktivitet:	Roadshow III
Målsætning:	Handlingsorienteret info og sparring, nedsættelse af grupper + opfølgning, der finder mere effektive måder at løse udfordringerne på og dermed nedbringer energiforbruget: flytte sig fra F til B (på det farvede skema)
Målgruppe:	Husejere, landsbylaug, Landdistriktsudvalget - fokus på den enkelte matrikel og husejer / familie primært og sekundært deres forhold til naboerne - ikke et generelt "landdistriktpolitisk" projekt. En positiv og mærkbar effekt af projektet vil bidrage til at nå kommunens mål på landdistrikts-området. Håndværkere på energikurset

	deltager som sparringspartnere og videnspersoner
Dato:	Hverdagsaftener i maj kl. 17 – 20.30, to steder i kommunen i områderne Sundeved – Als. Fryndesholm og Gråsten Landboskole
Indhold:	<p>Der tages udgangspunkt i egen situation – folk skal være realistiske. Efter professionelle løsningsorienterede indlæg dannes Erfa-grupper på baggrund af private oplysninger ved tilmeldingen.</p> <p>ERFA-grupperne skal mødes 3 gange efterfølgende, hvor der er en facilitator til stede samt energivejleder, der driver og følger op på processen.</p> <p>Resultatet skal være målbare nedbringelser af energiforbruget hos hver husejer. Gruppen får efter, nærmere beskrevet udvælgelse, stillet en gratis el-bil til rådighed i 3 måneder – dette indgår i Landdistriktsudvalgets sponsorat i projekt: TestEnElbil. Det er erfaringsudveksling mellem husejer og håndværker / energivejleder, der giver anledning til direkte handlinger.</p> <p>Formålet med TestEnElbil er bl.a. at indsamle viden og erfaringer i relation til kørsel, brugsmønstre og miljøet i Sønderborg Kommune samt 5 andre kommuner. Man ønsker at indsamle viden og erfaring i relation til elbilens betydning for energinettet. Herudover skal prøvekørselen skabe et "real-life"-billede, der kan være med til at "knække elbilkoden".</p> <p>Ved at inddrage projekt TestEnElbil i dette projekt, ønsker vi at se, om elbilen har politisk og samfundsmæssig opbakning, og om den reelt har en plads i den danske miljødebat – især i lokalsamfundene i Sønderborg Kommune, bl.a. som alternativ til bil nr. 1.</p> <p>Erfa-møderne vil opliste udfordringerne, som projektets partnere skal finde løsninger på (eksempelvis lovgivningen).</p>
Indlægsholdere:	F.eks. Dansk Bygningsarv under RealDania, finansielle partnere (Broager Sparekasse, Kreditbanken m.v.), fagfolk
Effekt:	Målbare nedbringelser af energiforbruger hos hver husejer, der deltager i road-showets efterfølgende erfa-grupper. Grupperne får stillet en gratis el-bil til rådighed i 3 måneder efter nærmere udvælgende – indgår i Landdistrikts-

	udvalgets sponsorskab i projekt: TestEnElbil.
Økonomi:	Ansøgning til LAG-Sønderborg og selvfinansiering.
Budget:	Forplejning v. Road-show-møde kr. 10.000
	Sponsorrat af TestEnElbil kr. 75.000 (over 2 år) – udenfor budget
	Konsulentydelse v. møde + facilitering i grupperne kr. 60.000
	Erfa-møder (3 stk. pr. gruppe) kr. 30.000

3. Aktivitet:

Panelmøde med fokus på opvarmning

Indhold:

Diskussion på national- og kommunalpolitisk plan

Målsætning:

"Det skal ikke være dyrere at bo på landet". Vi skal trække "Danmark" til Sønderborg og vise, hvordan vi tænker i helheder.

Panelmødet er et "råb om hjælp"; er rammevilkårene i orden? Har vi samme vilkår og muligheder uanset geografi? Hvordan sikrer vi, at alle får optimale løsninger, der på længere sigt løser et globalt og alvorligt problem?

Spørgsmål:

Hvordan? Hvad kan man gøre politisk? Er der vilje og vej? Er politikerne visionære nok?

Dato:

Primo 2012, Alsion

Hovedtaler:

Connie Hedegård

Indhold:

Bl.a. resultater fra erfa-gruppearbejdet og TestEnElbil

Indlægsholdere (forslag fra første møde):

- Charlotte Riis Engelbrecht (velkomst)
- Lykke Friis
- Kathrin Richardson (opfølgning på tidligere besøg)
- Åse Nygård
- Peter Rathje, ProjectZero
- Fagfolk om diverse emner:
 - Solceller (Danfoss), Barmarksværk
 - Investeringer / økonomi (Nykredit, Sparekasse, ejendomsmægler)

Målgruppe:	Politikere og teknikere, f.eks. Landsbyforum, Landdistriktudvalg, Erhvervslivet, grundejerforeninger
Invitation sendes direkte til:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ SET (Sønderborg Erhvervs og Turistcenter – kontakter erhvervsclubber / håndværkere ▪ Bestyrelsen for ProjectZero ▪ Byrådsmedlemmer ▪ Alle landsbylaug – medlemmer ▪ Centrale forvaltninger i Sønderborg Kommune / Sønderborg forsyning ▪ Fjernvarmeforeningerne ▪ Gymnasieelever ▪ LAG-Sønderborg ▪ Lokale MFére
Budget:	Mellem 50.000 – 100.000 kr. Finansieres ved sponsorater og ansøgning til udviklingspuljen. Udenfor projektbudget.

Bilag 2: Uddybende info om TestEnElbil

Bag om projekt TestEnElbil.dk

Det omfattende projekt med at teste elbiler har en række målsætninger, som vi glæder os til at nå.

Projektets målsætninger er:

- At få 300 elbiler ud at køre i 30 kommuner over hele landet og få indblik i ca. 6 mio. km elbils-kørsel og ca. 300.000 opladninger
- At få 2.400 danske familier til at teste en elbil i 3 måneder og gennem "real life" erfaringer at lære og forstå elbilens fordele og ulemper
- At indsamle viden og erfaringer i relation til kørsel, brugsmønstre og miljøet
- At indsamle viden og erfaring i relation til elbilens betydning for energinettet
- At skabe et "real life"-billede, der kan være med til "knække elbilskoden"
- At se, om elbilen har politisk og samfundsmæssig opbakning, og om den reelt har en plads i den danske miljødebat
- At vise, at Danmark kan noget med elbilen ved at igangsætte Europas største elbils-projekt af sin art i 2010

Bag projekt Testenelbil.dk står virksomheden ChoosEV, der blev etableret som firma i november 2009. Vores mål er at gøre det nemt og praktisk muligt at bruge elbilen både erhvervsmæssigt og som almindelig hverdagsbil i private husstande. Projektet er delvist støttet af offentlige puljer, herunder Center For Grøn Transport og ForskEI.

Elbiler og vedvarende grøn energi har stor samfundsmæssig interesse. Vi samarbejder i kraft af dette med landets førende – både universiteter, organisationer, offentlige sparringspartnere og udviklingsfolk – om at indsamle, bearbejde, analysere og rapportere brugerorienteret om testens resultater. Det er ChoosEVs store know-how og in-house kompetencer, der gør en test af denne størrelse mulig.

ChoosEV er et dansk firma, som ejes af Syd Energi a.m.b.a., SEAS-NVE a.m.b.a. og biludlejningsfirmaet Sixt Danmark A/S. Alle er virksomheder der, lige som ChoosEV, har fokus på vedvarende energi og et grønt miljø.

På testenelbil.dk kan man finde mere information, og tilmelde sig projektets nyhedsbrev (se nederst i mailen), og på www.choosev.com er ChoosEV beskrevet.

Bilag 3: Budget

Projekt: CO2-neutralitet i landdistrikterne

Sønderborg kommune

Budgetspecifikation: (alle beløb er excl. Moms)		kroner:	i alt kroner:
Konsulentydelse:			
	Projektmedarbejder:		15000,00
	planlægning, gennemførelse af Roadshow, udflugt, adm., budget		
	Facilitator á 450 kr. ved ERFA-møder		60000,00
Anlægsarbejde:			
Andre leverandørydelser:			
Materialer, inventar, udstyr:	Forplejning Friland, transport	10000,00	
	Forplejning Road-shows, ERFA-møder	40000,00	50000,00
Formidling, information:	Annoncering, PR, digitalisering m.m.	20000,00	20000,00
Revision:			
	Revision, budgetkontrol	10000,00	<u>10000,00</u>
Projektudgifter i alt			<u>155000,00</u>
Finansiering:			
	Landdistriktsudvalget		35000,00
	Øvrige sponsorer		12500,00
	Selvføfinansiering ZERObolig		30000,00
	LAG-Sønderborg		<u>77500,00</u>
			155000,00

Udenfor budget:

Politisk panelmøde, primo 2012 og sponsorat på TestEnElbil

Bilag 4: Kontaktoplysninger

ZERObolig:

Peter Rathje
Mail: peter.rathje@projectzero.dk

Mikkel Wolf
Mail: mikkel.w@adviceas.dk

Lisbeth Kjær Danielsen
Mail: lkd@eucsyd.dk

Charlie Lemtorp Sloth
Mail: chsl@sydenergi.dk

Landdistriktsudvalget:

Marianne Tychsen
Mail: tychsen@bbsyd.dk

Asmus Madsen
Mail: asmus.ulleruplund@gmail.com

Kultur & Fritid:

Poul Valdemar Nielsen
Mail: pvni@sonderborg.dk

Connie Skovbjerg
Mail: cskb@sonderborg.dk

Bilag 5: Kort beskrivelse af ProjectZero

ProjectZero er visionen om at gøre Sønderborg-området CO2-neutral inden 2029, baseret på bæredygtig vækst og samtidig skabe mange nye GRØNNE JOBS.

Med ProjectZero som lokomotiv vil vi i Sønderborg skabe et unikt eksempel på, hvordan bæredygtighed og Business kan gå hånd i hånd baseret på lokal ansvarlighed og lokale initiativer.

Vision:

ProjectZeros vision er at skabe et CO2-neutralt Sønderborg-område senest i 2029, baseret på bæredygtig vækst og med samtidig skabelse af mange nye GRØNNE JOBS. Gennem læring, holdningsbearbejdning, byudvikling, nye boligkoncepter og erhvervsudvikling sætter Sønderborg fokus på effektiv energianvendelse og vedvarende energiforsyning baseret på områdets egne ressourcer.

Sønderborg skal være et førende eksempel på, hvordan lokal ansvarlighed og samarbejde mellem borgere, virksomheder, eksperter og offentlige institutioner kan skabe dynamisk og bæredygtig vækst.

Mission:

De seneste år har vist at klimaændringerne er en realitet, og vi står som samfund over for enorme udfordringer med at tilpasse, omstille og udvikle vore byer og lokalsamfund.

ProjectZeros mission er at vise nye effektive løsninger til at løse opgaven. Løsningerne har et naturligt afsæt i teknologi, men omfatter også inddragelse, læring, forskning og forretningsskabelse. ProjectZero vil dermed gøre en forskel for fremtidens generationer.

Vores mål er at gøre Sønderborg 100 procent CO2-neutral inden 2029.

Strategi:

Sønderborg-området vil i sit arbejde mod virkeliggørelsen af visionen sigte mod at blive global rollemodel for:

- Nye samarbejdsformer mellem offentlige og private virksomheder
- Udarbejdelse af masterplan for et CO2-neutralt samfund for et helt område
- Involvering af såvel borgere som virksomheder i konkrete projekter med udgangspunkt i bl.a. områdets boliger
- Tæt samspil med virksomheder som ønsker at samarbejde om nye klimakloge løsninger
- Nye involverende undervisningsmetoder, som fra vuggestue til PhD, sikrer at forståelse, kompetencer og ansvarlig forankres som en grøn tråd i uddannelsessystemet
- Forskning og udvikling inden for design og implementering af nye teknologier til fremme af en bæredygtig verden
- Vidensdele med udvalgte byer/samfund globalt, som ligeledes har ambitiøse CO2-målsætninger

Fonden:

ProjectZero er forankret i "ProjectZero Fonden", som er etableret med indskud fra SYD ENERGI, Danfoss (Bitten & Mads Clausens Fond), Sønderborg Kommune, DONG Energy og Nordea Fonden.

Fondens bestyrelse består af:

- Peter Mads Clausen (formand), formand for Bitten & Mads Clausens Fond
- Niels Duedahl (næstformand), adm. direktør, SYD ENERGI
- Aase Nyegaard, borgmester, Sønderborg Kommune
- Jan Prokopek Jensen, viceborgmester, Sønderborg Kommune
- Bjarne G. Sørensen, prorektor, Syddansk Universitet
- Lars Tveen, senior vicepresident, District Energy, Danfoss A/S
- Ole Damm, adm. direktør, Enervision A/S
- Niels Bergh-Hansen, koncerndirektør, DONG Energy
- Claus P. Bjergaard, regionsdirektør, Nordea Bank

Fondens bestyrelse er ansvarlig for ansættelse af projektets daglige ledelse.

ZERObolig: Bo billigere, bedre og mere klimaklogt

Kære boligejer

Kunne du tænke dig en lavere varmeregning? Eller hvad med et bedre indeklima? Eller ville du være interesseret i at fastholde eller måske endda forøge din boligs værdi på lang sigt?

Hvis du kan svare ja til et eller flere af disse tre spørgsmål, bør du overveje at få lavet en energirigtig renovering af din bolig.

Projektet er støttet af:

FORNYELSESFONDEN
GRØN OMSTILLING OG ERHVERVSMÆSSIG FORNYELSE


syddansk
vækstforum